

*Jaapani, Tši Kõrremaad noli 3. aastal
antiali'kärnikin*

Viljandi Koolinoorte Looduskaitse Rahvaülikool -
üks uudne töövorm.

NLKP XXV kongressil põhjendas sm. L.I. Brežnev üliilmekalt "Õitsva maa" loomise ülesannet kui sotsialistliku ühiskonna arengu tunnust.

Meie Nõukogudemaa uues konstitutsioonis ongi sättes, milles väljendub, et kõik kodanikud on kohustatud hoidma loodust ja kaitsma selle rikkusi praeguse põlvkonna ja tulevaste põlvkondade huvides. Seega on looduskaitse ka väga ulatuslik ja mitmepalgeline pedagoogiline probleem. Loodusearmastuse kasvatamine - aukartus looduse vastu - on kommunistliku kasvatuses lahutamatu osa: see on ideelise- ja töökasvatuse, eetilise ja esteetilise kasvatuses ühtsus, mis eeldab kasvatus tööle kompleksset lähenemist. Need probleemid on seostatud kõigi ainete õpetamise ja klassivälise tööga, milles tuleb lähtuda kodu-uurimuslikust printsiibist. Looduskaitsealase töö suunamiseks koolis on antud ENSV Haridusministeeriumi poolt mitmeid korraldusi ja metoodilisi juhendeid. Nendest ulatuslikum on metoodiline juhend "Looduskaitsealase töö tugevdamisest üldhariduslikus koolis" (1973.a.). Looduskaitsealase hariduse andmine on ülemaailmne probleem, mille lahendamise eesrindlane on NSV Liit. Seega on meil suured kohustused sellele kaasaaitamises.

Meie koolides on õpilasi, nende hulgas ka Eesti NSV Looduskaitse noorliikmeid, kellel on suur huvi ja tahe tegeleda looduskaitsega. Koolide pedagoogidele on selles töös abi vaja. Sellepärast asutati 1976.a. Eesti NSV Looduskaitse Seltsi Viljandi ja Suure-Jaani osakonna baasil koostöös Viljandi rajooni haridusosakonna ja ELKNÜ Viljandi Rajoonikomiteega ülerajooniline Viljandi Koolinoorte Looduskaitse Rahvaülikool. Rahvaülikooli juhib 9-liikmeline

ametkondadevaheline nõukogu, kelle koosseisu ja tööplaani kinnitab Viljandi Rajooni RSN TK aseesimees.

1977./78.õ-a. on 193 õppurit kõigist eesti õppekeelega koolidest, põhiliselt VII ja VIII klassi õpilased.

Õppeprogrammi projekti koostab Eesti Looduskaitse Rahvaülikooli Vabariikliku Nõukogu esimees J.Eilart, õppeplaani aga Viljandi Koolinoorte Looduskaitse Rahvaülikooli Nõukogu esimees O. Niinemäe.

Vabariikliku Nõukogu kaasabil on teaduslike loengute lektoreiks olnud nimekad teadlased ja spetsialistid, nagu J.Eilart, BPA prof. E.Laas, Võrtsjärve Limnoloogia Jaama vanemteadur A.Mändmets, NSVL Baltimere Teadusliku Uurimise Instituudi teadurid H.Kukk ja J.Annist, ornitoloog H.Veromann jt. Praktiliste tööde ja vaatluste sooritamist on juhendanud ENSV Noorte Loodussõprade ja ENSV Laste Ekskursiooni ja Turismi Keskmaja metoodikud ning Viljandi Koduloomuuseumi teadur T.Külm. Kohalike lektoritena on esinenud veel Viljandi Põllumajanduskoondise Maastikuhoolduse vanemspetsialist H. Hallemaa ja RÜ Nõukogu esimees O.Niinemäe.

Nende õppuste kaudu on õppurid suunatud koolide kaasabil iseseisvale uurimis- ja vaatlustööle. Parimad uurimistööd on vormistatud ettekanneteks Koolinoorte Looduskaitse Rahvaülikooli ja ka vabariiklikule koolinoorte kodu-uurijate konverentsile. Osa töid on esitatud vabariiklikule bioloogiaolümpiaadile, õpilastööde näitustele ja üleliidulise koolinoorte konverentsile Moskvas juulikuul 1977.a. Konverentsi delegaatide hulgas oli kaks meie rahvaülikooli õppurit Hille Palatu ja Peeter Maurer.

Kommunistliku kasvatuses tõhustamise eesmärgil on igal aastal õppustel tähistatud kodumaa tähtpäevi. Tänavu on õppused seostatatud Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 60.aastapäeva tähistamise ja NSV Liidu uue põhiseaduse tutvustamisega.

Neil eesmärkidel toimuski 3.veebruariil konverents "Vesi ja veekaitse Viljandi rajoonis". Konverentsi avas ELKNÜ Viljandi Rajoonikomitee sekretär T.Abel.

Konverentsil esinesid ettekannete või sõnavõttudega rajooni 16 kooli 19 õpilast. Need olid jaotatud temaatiliselt. Veekaitse probleeme käsitlesid: Erika Mägi Nuija Keskkoolist, Saima Soosaar Suure-Jaani Keskkoolist ning Hanno Priks ja Jaan Tätte Puiatu 8-kl. Koolist.

Teemaga Viljandi rajooni järvedest. - alustati Võrtsjärvega. Selle teema sisukate tööde autorid on Toomas Palumaa Suislepa 8-kl. Koolist, Leelo Utt ja Liivi Kuusmaa Kalmetu 8-kl.Koolist, Nende ettekannete üheks teaduslikuks juhendajaks oli A.Mäemets Võrtsjärvelt. Viljandi järvest kõnelesid Tiia Sanolainen Viljandi III 8-kl.Koolist ja Ants Karpa Mõisaküla Keskkoolist. Oma kodukandä järvedest andsid ülevaate: Oisujärv - Pille Saul Paistu 8-kl.Koolist, Kariste järv - Terje Tell Abja Keskkoolist ja Uueveski järv Toomas Petersell J.Köleri nim. Viljandi IV Keskkoolist.

Jõesd. allikad, tiigid ja teised veekogud.

Ohne jõgi " Paul Napritson Suislepa 8-kl.Koolist, "Jõe" - Mare Järve Kõpu 8-kl.Koolist, "Täaksi allikad" - Mare Luht Täaksi 8-kl.Koolist "Olustvere Pargi tiigid" - Ülle Roosalu Paala 8-kl.Koolist ja Laine Rooma Võhma keskkoolist, "Vees elavad imetajad" - Ilmar Animägi J. Köleri nim. Viljandi IV Keskkoolist, "Veesilmad" - Hille Palatu Viljandi V Keskkoolist, kes ka möödunud aasta konverentsil esines Viljandis ja Türil.

Õpilaste ettekannete tase oli mitmekülgne, kuid enamik siiski sisult teaduslikud ja vormistatud nõuetekohaselt. Selles peegeldus juhendavate õpetajate võimed ja kohusetunne.

Tulemusrikast tööd oma õpilaste juhendamisel on teinud: Boriss

Kahu Suislepa 8-kl.Koolist, Elvi Speek Puiatun 8-kl.Koolist, Aino Kahu Paistu 8-kl.Koolist, Astrid Piisang Paala 8-kl.Koolist, Ilme Ranna Viljandi IV Keskkoolist jt..

Mitme õpilase töö jätkub ettekande viimistlemisel ja lisamaterjali korraldamisel. Paremad tööd saadetakse Moskva Rahvamajanduse Saavutuste Näitusele eksponeerimiseks Noorte Naturalistide Paviljonis. Osa töödest esitatakse ENSV Laste Ekskursiooni ja Turismi Keskmajale ettekanneteks vabariiklikule kodu-uurijate konverentsile Otepääl 22.-23.aprillil 1978.a. Mõned autorid jätkavad uurimistööd eeloleval suvel, nende tööd esitatakse tuleval aastal bioloogia ja geograafia olümpiaadidele või mõnele konverentsile ettekandmiseks.

Rahvaülikooli järgmisel õppusel märtsikuul on kohtumine kodurajoonist pärinevate loodusteadlaste prof. T.Frey'ga, prof. A.Viruga, biol.kand. O.Renne j.t. Aprillis on põhiline roheliste patrullide ja arviste loodusvaatluste tegijate juhendamine, mis aga toimub tublimatele õppuritele preemiaekskursioon A.H.Tammsaare sünnikodusse - Vargamäele.

Järn - Madiste

*Viljandi,
1.02.78*

O.Niinamäe

Viljandi Koolinoorte Looduskaitse Rahvaülikooli Nõukogu esimees.